

Tarina: Oikeusjärjestelmä

Oikeusjärjestelmä vastaa siitä, että lakia noudatetaan. Siihen kuuluu poliisit, jotka käsittelevät rikostilanteita ja tuomarit, jotka arvioivat, oliko kyseessä todella rikos ja — jos oli — kuinka suuri rangaistuksen tulee olla.

Tyypillisesti oikeusjärjestelmään kantautuvat rikokset etenevät niin, että joku soittaa poliisille rikostilanteesta. Poliisit ajavat paikalle ja arvioivat, kuuluuko heidän puuttua tilanteeseen. Jos kuuluu, he ottavat epäillyn rikoksentekijän kiinni poliisiautoon. Poliisit keräävät mahdollisen todisteaineiston talteen ennen pois ajamista.

Poliisiasemalle saavuttuaan epäilty pidetään putkassa odottamassa, kunnes tuomari käsittelee tapauksen oikeudenkäynnissä. Tapauksen käsitellyssä noudatetaan ”syytön, kunnes toisin todistetaan” -periaatetta: On hyvin tärkeää, ettei rangaistuksia jaella noin vain, koska muuten välillä myös syyttömiä saatetaisiin rangaista. Tällaisten virheiden välttämiseksi tulee olla selvää, että epäilty todella on syyllinen ja tehnyt sen, mistä häntä syytetään.

Jos epäilty todetaan sylliseksi, tuomari määrää lain pohjalta asianmukaisen rangaistuksen.

Oikaisu: Oikeusjärjestelmä

On totta, että oikeusjärjestelmä vastaa lain noudattamisesta, ja että siihen kuuluu poliisit ja tuomarit. Siihen kuuluu heidän lisäksi kuitenkin myös muitakin viranomaisia: esimerkiksi Suomen tulli seuraa Suomen ja muiden maiden välistä tavaraliikennettä. Lisäksi Suomessa on oikeusasiamies ja oikeuskansleri, jotka seuraavat, että itse viranomaiset noudattavat lakia. Kuka tahansa ihminen saa valittaa heille, jos kokee, että joku viranomainen on toiminut väärin.

Pitää paikkansa, että rikosten käsitteilyssä noudatetaan ”syytön, kunnes toisin todistetaan” -periaatetta. Periaate ei ole käytössä pelkästään Suomessa, vaan sitä tunnioitetaan kansainvälisesti myös Euroopan ja Yhdystyiden kansakuntien tasolla.

Tarina antaa kuitenkin virheellisen kuvauksen siitä, miten tyypillisen rikoksen käsitteily etenee. Esimerkiksi noin puolet viranomaisten tietoon tulleista rikoksista on omaisuusrikoksia, joihin kuuluvat erityisesti varkaudet. Näihin harvemmin liittyy kiireellistä tilannetta, jossa poliisit ajavat paikalle ja pidättävät epäilyn, vaan tapausta tutkitaan pidemmällä aikavälillä.

Lisäksi putkan käyttäminen ei ole aiheellista suuressa osassa rikoksista. Ei myöskään pidä paikkaansa, että epäiltyä pidettäisiin putkassa ennen oikeudenkäyntiä: rikoksen tutkimisesta voi kulua useita kuukausia ennen kuin itse oikeudenkäynti alkaa.

Vahvistus: Oikeusjärjestelmä

Edellinen oikaisu on totuudenmukainen.